

ИДЕЈНО РЕШЕЊЕ ОБЈЕКТА

ИДЕЈНО РЕШЕЊЕ Црквено-парохијског дома при Храму Васкрсења Христовог

У складу са потребама Црквене општине Ваљево при Храму Васкрсења Христовог, урађено је идејно решење изградње црквено-парохијског дома.

Пројектни задатак за израду идејног решења црквено-парохијског дома добијен је од инвеститора и садржао је следеће захтеве:

- Да се изгради објекат који ће бити у служби Храма Васкрсења Христовог, односно у служби свештеника и других лица која имају одређена задужења у цркви и у служби верног народа који посећује богослужења у овом храму и друге скупове и саборне свечаности које организује црква;
- Да објекат садржи довољан број службених просторија: за архијерејског заменика, намесника, старешину храма, свештенике, ђаконе и за помоћно особље;
- Да се унутар објекта обезбеди економски део за алат и машине за одржавање комплекса и котларница;
- Да се добије простор за јавно коришћење: продавница и велика сала;
- Да се, уколико је могуће, искористе изграђени темељи.

Избор локације и архитектонска анализа су биле полазне активности пројектовања, што је у многоме описано у поглављу 2. РЕШЕЊЕ ПЛАНИРАНЕ ИЗГРАДЊЕ И РЕГУЛАЦИЈЕ. Најизазовнији и најодговорнији задатак за пројектанта је био:

- да се будућим објектом подржи не само функција, већ и архитектонски утисак велелепности и првенства Храма Васкрсења Христовог;
- да се ода признање избору препознатљивих форми на храму;
- да се потисне у други план лични печат и израз аутора новог објекта, а истакне однос служења, слагања и љубави према храму, реци и људима;

Намена планираног објекта је јавно коришћење, у складу са планским документом, за обављање основних и пратећих црквених активности и администрације, за потребе становника парохије која по црквеном уређењу припада овом храму и за све оне који су позвани, или имају потребу да учествују у духовним трибинама, славама и другим саборним свечаностима које организује црквена заједница.

Функционални концепт уређења комплекса православних храмова је такав да су црквено-парохијски домови неопходни и тесно везани за функционисање храмова и да се по правилу граде бочно-испред храмова, тако да, не само функционално, већ и урбанистичко-архитектонски представљају подршку храму и формирају са њим живу и комплексну целину. Објекат је решаван управо у том духу и из рационалне потребе.

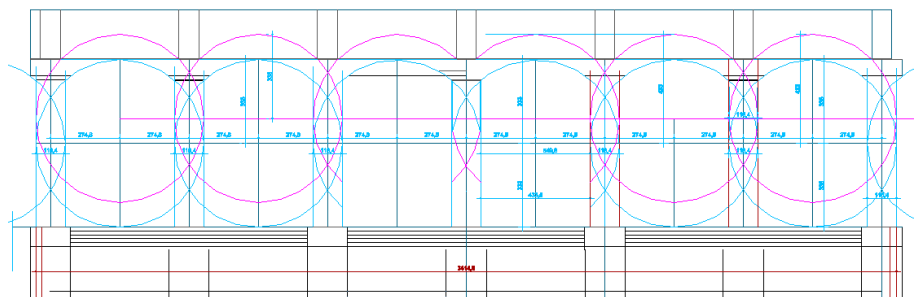
Принцип заштите архитектонски вредних објеката путем забране и елиминације могућности било каквих непосредних градитељских утицаја даје сигуран, али стерилан резултат. Објектима које штити, даје искључиво споменички карактер искључујући принцип функционалности, синергије, живог односа са окружењем... Израда овог урбанистичког пројекта била је неопходна да се испитају стварне потребе комплекса и како би се надоместила, утврдила конкретна правила уређења и изградње којих у Плану генералне регулације, за парцеле јавног коришћења, нема у довољној мери. Ово одсуство правила не

значи забрану изградње, већ неку врсту задршке, резерве и чини се страха да се простор не „поквари“.

Анализа постојећег стања кренула је од перцепције главних, карактеристичних и препознатљивих визура и архитектонских елемената самог храма, како би се изградњом новог објекта сачувале и још више истакле. Локација постојећих темеља није категорички условила избор положаја новог објекта, већ је била само полазна препорука, међутим показала се као најбоља.

У форми и структури храма препознат је дупли лук изнад бочних северних и јужних врата, као централни детаљ фасаде, посебно доминантан и привлачан када се храму приближава улицом Мирка Обрадовића од Ушћа према мосту. То и јесте најинтересантнији и најлепши поглед према комплексу, јер траје најдуже и полако се приближава једном по једном објекту: на самом ушћу Храм Св. Нектарија, затим главни храм и на крају нови објекат, тако да се међусобно не заклањају. У овој шетњи, нови објекат на постојећим темељима не само да не заклања ниједан елеменат храма, већ заклањајући отворени јавни паркинг, оронулу стару стамбену зграду, саобраћајну гужву у раскрсници, пијачну вреву и модерну вишеспратницу, довршава и обезбеђује бајковиту и мирну слику храма у средишту између неба и реке, Ушћа и моста... Новим објектом је делимично заклоњен једино угао храма који се сагледава из правца моста, међутим, обзиром да су на углу наглашене вертикале кула са куполама које у дну имају једноставну форму и велику висину, њихов најлепши део са трифорама, ободним луковима и куполом остаје видљив и доминантан.

Доминирајући мотив у архитектури новог објекта је однос два лука који је препознат као особен и леп детаљ изнад бочних северних и јужних врата храма и као симбол умножавања, заједништва и хијерархије, што треба да су основни принципи живота и међусобног односа православних хришћана. Спуштајући се ка реци и пружајући се поред ње, низ лукова се уклапа и у своје природно окружење и подражава валове и течење реке, а симболично представља динамику и таласе животних околности на којима се уздигемо, падамо и пловимо даље. Крунски детаљ је купола као црква Божија која умирује ту буру. На следећој слици приказана је конструкција мале и велике рибе које се као украсни и симболични ранохришћански мотиви налазе на стубовима око целог објекта, а настају опет из односа два лука, тачније пресеком кругова који су продужетак и њихова пуна форма.



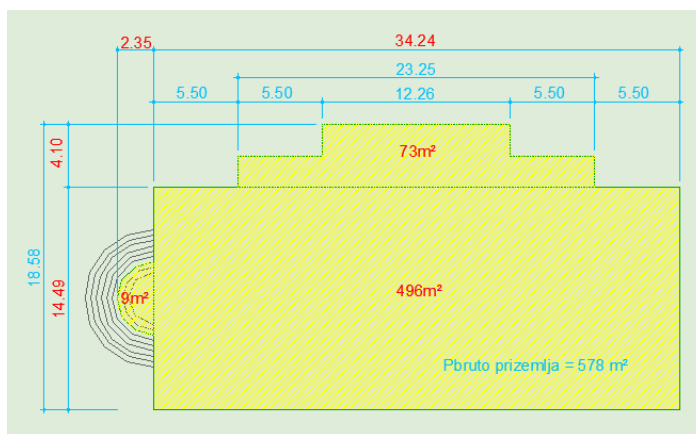
Положај и габарит новог објекта је делимично условљен постојећим темељима, за које је стручно лице грађевинске струке утврдило да су у добром стању, тако да је требало

спољашње и унутрашње зидове, колико је могуће и функционално оправдано, прилагодити изведеним темељним тракама.

Основни габарит постојећих темеља је 19.74 m x 14.39 m.

Основни габарит новог објекта је повећан у односу на постојеће темеље и то у дужем правцу: на источној страни за 6.41 m, а на западној страни за 8.10 m, узимајући у обзир и слој за термоизолацију, тако да је основни габарит новог објекта 34.24 m x 14.49 m.

Оквирни габарит новог објекта је (34,24 + 2.35) m x (14,49 + 4,10) m.



Површина под постојећим објектима и заузетост – Укупно 1444 m², 30% заузетост: главни Храм Васкрсења -1188 m², храм Св. Нектарија - 133 m², помоћни објекат до Синђелићеве улице - 60 m² и привремени дом - 63 m².

Површина објекта који ће се рушити пре изградње новог објекта - помоћни објекат до Синђелићеве улице - 60m² и привремени црквени дом - 63 m², укупно 123 m².

Површина испод новог објекта и заузетост – Pbruto у основи приземља = 578 m², Pbruto објекта који се задржавају 133+1188 = 1321 m² + 578 m² = 1899 m², 1899/4795= 40% планирана нова заузетост парцеле;

Спратност објекта је претежно Пр+1Спрат, а на западном и источном делу Пр+2Спрата, јер су у оквиру исте укупне висине објекта добијене 3 етаже мањих висина. Простор у куполи може бити користан простор уколико се у даљој конструктивној разради покаже да је то оправдано, при чему би се третирао као ниво галерије и кровне терасе, а његова површина би ушла у укупну бруто и нето површину објекта у техничкој документацији за добијање локацијских услова и грађевинске дозволе.

Висина новог објекта према идејном решењу је у врху лука крова 10,76m, а висина куполе је 15,80m.

Функције у објекту су у приземљу подељене на претежно службене активности у источном делу објекта и претежно јавне функције у западном делу објекта, мада је ту поделу тешко направити због међусобног преплитања. Према томе су и формирана два главна улаза у објекат постављена лево (западно) и десно (источно) од централног стуба на јужној фасади.

Мада спољна врата оба улаза воде у исти заједнички простор ветробрана, следећа врата усмеравају у један од два наведена дела објекта. У источном делу приземља добијене су 2 канцеларије, повезане са централно постављеном салом намењеном за састанке и мање свечаности. Крајњи део објекта до храма је економски део у приземљу на коти +5cm у односу на коту терена испред објекта и састоји се од три просторије које ће се користити као: гаража за машине за одржавање комплекса, остава за алат и котларница. Висина овог економског дела је 2.05m, тако да је изнад њега добијена средња етажа 1. спрата. У западном делу приземља налазе се 2 канцеларије за рад са грађанима, тоалети и степениште, а у крајњем делу до Синђелићеве улице на коти +12cm у односу на коту терена је продавница са магацином и тоалетима.

- Pbruto приземља = 578 m², Pneto приземља = 549,5 m²

Средњи ниво 1. Спрата предвиђен је у крајњем источном и крајњем западном делу објекта и то: - изнад економских просторија су две веће канцеларије за архијерејског заменика, намесника и старешину храма, које поред везе са главним улазом имају и директан излаз из објекта према северним бочним вратима храма. Овај излаз има везу и са противпожарним степеницама и главном сценом, бином у сали на 2. Спрату; - изнад продавнице се налазе сервисне просторије: гардероба, кухиња, остава за потребе кухиње, остава за потребе сале (мобиљар, опрему и др.) и тоалети.

- Pbruto средње етаже западни источни део 1. Спрата = 256 m², Pneto средње етаже западни и источни део 1. Спрата: западни део = 98 m² + источни део = 78,5 m² = 176,5 m²

На 2. Спрату се налази свечана сала са око 270 места. Под сале је постављен каскадно у благом нагибу према сцени, а изнад централног дела се налази купола. Кроз даљу техничку и конструктивну разраду пројекта биће размотрена могућност изласка и коришћења простора у куполи у виду галерије.

- Pbruto 2. спрата = 496 m², Pneto 2. спрата = 455 m²

Укупна бруто развијена грађевинска површина објекта = 1330 m²

Укупна нето корисна површина новог објекта = 1181 m²

Конструктивно објекат је подељен у 6 поља са једнаким распонима од 4.33 m између стубова (бетонска платна) 0.25 m x 1.16 m у подужном правцу и греда у попречном правцу. Кров формирају сводови који премошћавају наведене распоне и ослањају се на греде и стубове.

На фасадама остају видљиви наведени распони, јер се између стубова предвиђа структурална фасада од металне конструкције изнутра и термоизолационог стакла споља.

Избор боје стакла треба да буде такав да стакло само по себи не буде наметљиво, већ да оставља утисак транспарентности и огледања околне природе и храма у њему. Такође, идеја је и да се на њега, или између стакала лепа полупрозирна фолија и виду иконе са ликовима светаца.

Кров формирају армирано-бетонски сводови и АБ греде, изнад којих се налази камена вуна као термоизолација и завршно лим као кровни покривач. Избор врсте и боје лима ће бити извршен у даљој детаљној разради пројекта за изградњу.

Партер око објекта се третира као наставак поплочања испред храма, а приступа му се колским прилазом за снабдевање и само у изузетним приликама, без паркирања у овом делу парцеле и комфорним степеницама које сављајују денивелацију између тротоара и парцеле западно од објекта. Испред објекта је планирано озидано место за паљење бадњака, а наспрам њега до Синђелићеве улице треба да буду засађена три храста. Појас између објекта и реке остаје травната површина у коју би биле убачене квадратне плоче на одређеном растојању у правцу кретања низ реку.

Графички прикази:

- Основа приземља 1:100
- Основа средњег нивоа 1. Спрата 1:100
- Основа 2. Спрата 1:100
- Пресек подужни 1:100
- Пресек попречни 1:100
- Изглед 1:100
- Основа крова 1:100

Одговорни пројектант

Милорад Обрадовић дипл.инж.арх.

Урбанистички пројекат за урбанистичко-архитектонску разраду локације и изградњу црквено-парохијског дома при Храму Васкрсења Христовог у Ваљеву